

Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ, 1979: | **Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, 1982:**
Το μέλλον της Ελλάδος είναι εντός | *Χρησιμότετη η πολιτική συνεργασία*
της Ηνωμένης Ευρώπης | *στα πλαίσια της Κοινότητας*

[Η Ελλάδα υπέγραψε την Συνθήκη Ένταξης της στις τότε Ευρωπαϊκές Κοινότητες, ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, ΕΚΑΕ, την 28η Μαΐου 1979 κατά την διάρκεια επιβλητικής τελετής στο Ζάππειο Μέγαρο των Αθηνών και κατέστη έτσι το δέκατο Μέλος του Ευρωπαϊκού Οικοδομήματος, από 1 Ιανουαρίου 1981.

Η επίσημη τελετή υπογραφής της Ένταξης άρχισε την 6.30 μ.μ. με Εισήγηση του Γάλλου Υπουργού Εξωτερικών κ. ΠΟΝΣΕ, Προέδρου του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΟΚ. Εν συνεχεία ωμίλησαν ο Πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΟΚ κ. ΤΖΕΝΚΙΣ και ο Έλλην Πρωθυπουργός αείμνηστος Κ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ.

Όλοι οι Ομιλητές υπεγράμμισαν την σημασία της συμμετοχής της Ελλάδος στην Ηνωμένη Ευρώπη και ετόνισαν τόσο τις δυνατότητες, όσο και τις δυσκολίες του όλου εγχειρήματος συνένωσης του ευρωπαϊκού χώρου. Ιδιαίτερος, ο Έλλην Πρωθυπουργός ετόνισε, πέραν των άλλων, ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα καταστεί παράγων ειρήνης παγκοσμίου σημασίας, διότι θα επηρεάζει κατά τρόπο αποφασιστικό τις διεθνείς εξελίξεις (τα κύρια σημεία της ομιλίας του παρατίθενται εν συνεχεία σε γαλλική γλώσσα).

Το Κόμμα της τότε Αξιωματικής Αντιπολίτευσης (ΠΑΣΟΚ) είχε δηλώσει την αντίθεσή του στην επιλογή αυτή της Κυβέρνησης και διετήρησε επί μακρόν τις επιφυλάξεις του για την σκοπιμότητα και την σημασία της ένταξης της Ελλάδος στον ηνωμένο ευρωπαϊκό χώρο.

Η στάση αυτή μετεβλήθη με την πάροδο του χρόνου και ιδίως όταν το ΠΑΣΟΚ εκέρδισε για πρώτη φορά τις εκλογές τον Οκτώβριο 1981.

Χαρακτηριστικές είναι μερικές από τις θέσεις του τότε Πρωθυπουργού αειμνήστου Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, τις οποίες διετύπωσε ομιλών την 8 Σεπτεμβρίου 1982, εν Αθήναις, προς την Σοσιαλιστική Ομάδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, ήτοι ένα έτος μετά την ανάληψη της εξουσίας, και οι οποίες παρατίθενται εν συνεχεία.

Κ.ΓΕ.Α.]

[Le Traité d' Adhésion de la Grèce à la Communauté Economique Européenne a été signé au Palais Zappeion à Athènes le 28 Mai 1979. Ce Traité a été en vigueur le 1er Janvier 1981 (en Juin 1979 le Parlement Grec a ratifié, à une large majorité le Traité d' Adhésion).

Cette option de la Grèce n' est pas seulement économique mais aussi essentiellement politique: la Grèce croit profondément à l' idée de l' Europe Unie et à cet égard sont caractéristiques les discours prononcés par le Premier Ministre Const. KARAMANLIS, au cours de la cérémonie de la signature du Traité d' Adhésion.

La signature du Traité d' Adhésion était un événement de portée historique: les Citoyens Grecs et Européens doivent sentir qu' ils appartiennent à une seule et grande famille, une famille qui leur assurera sécurité et prospérité, et finalement ont pris des responsabilités nouvelles.

S' adressant aux Chefs des Pays Européens le soir du 28 Mai 1979 au Palais Zappeion à Athènes le Premier Ministre Const. KARAMANLIS a déclaré:

«J' éprouve en ce moment une très profonde émotion. C' est qu' aujourd' hui une vision qui demeura constante et une fois dans la nécessité de l' Europe Unie et dans le destin européen de mon pays qui fut inébranlable, obtiennent, au bout de 18 ans, leur justifications».

C.G.E.A.]

Const. KARAMANLIS, 1979:

«C' est la première fois dans l' histoire que va se créer une large Communauté de Nations fondée sur le libre consentement, la collaboration dans l' égalité et le respect réciproque».

«En signant aujourd' hui l' Accord, la Grèce accepte de participer au processus d' unification de l' Europe qui s' accomplit avec la force irrésistible d' un phénomène naturel. il peut y avoir des divergences de vues quant à l' étendue, la forme, les procédés et le rythme de sa réalisation, mais personne ne peut en nier la nécessité historique. Si les Etats de notre Continent n' associent pas leurs forces matérielles et spirituelles à l' intérieur d' une unité organique, ils seront fatalement relégués en marge de l' histoire. Et l' Europe qui dominait le monde, jusqu' au début de ce siècle, passera à l' arrière garde, exposée à tous les dangers.

Mon expérience, mais aussi mon caractère, m' interdisent les aphorismes et je n' ai que méfiance à l' égard des constructions théoriques qui prétendent interpréter les lois de l' évolution historique et fournir aux hommes des recettes toutes faites pour résoudre leurs problèmes. Je me fonde toujours sur l' étude des données réelles et sur les enseignements de l' expérience historique, enseignements qui m' ont convaincu que l' avenir de la Grèce est à l'

intérieur de l' Europe Unie. Cette conviction a animé le combat que, pendant près de vingt années, j' ai mené pour l' adhésion de mon pays à la Communauté.

M' adressant à des éminents européens, je ne crois pas nécessaire de prôner l' importance de l' Unité de l' Europe. Cependant, il y a un fait que je voudrais souligner plus particulièrement: c' est la première fois dans l' histoire que va se créer une si large Communauté de Nations fondée sur le libre consentement, la collaboration dans l' égalité et le respect réciproque. Aucun pays n' a été contraint d' adhérer à la Communauté contre son gré ni d' y rester de force. Tous, au contraire ont chacun leur mot à dire dans la gestion de ses affaires. C' est pourquoi la création de la Communauté Européenne, si on la compare aux expériences historiques antérieures, est un événement original, révolutionnaire, dirais-je et d' une immense portée, en tant qu' exemple pour l' humanité toute entière».

«L' Europe Unie constituera une grande étape dans l' histoire mondiale de la paix, de la liberté et de l' esprit. Ses ressources en hommes et son héritage culturel en sont les garants.

Avant tout, l' Union Européenne sera un facteur décisif de paix dans le monde, car son autorité et sa force lui permettront d' influencer efficacement l' évolution internationale, à commencer par notre région. Le domaine européen fut depuis toujours le théâtre et la source de grands conflits. Si jadis les Balkans étaient considérés comme la poudrière de l' Europe, l' Europe, elle, était la poudrière du monde. Le seul fait que dans la phase actuelle de collaboration, des préjugés nationaux tombent en désuétude, sont gommées des inimitiés historiques et que des ponts sont jetés par dessus des oppositions séculaires, ce seul fait suffirait à justifier l' Idée de l' unité européenne.

L' unité stabilisera et, dirais-je, sauvera les institutions démocratiques qui traversent aujourd' hui une crise indéniable. Car c' est seulement dans le cadre d' une Grande Europe que deviendra possible la création d' une base plus large pour y appuyer la réforme de la Démocratie et son adaptation aux conditions de notre temps. Il n' est que trop évident que, contrairement au progrès explosif qui a marqué le domaine scientifique et technique, la pensée politique de l' humanité reste stationnaire. Etudions Platon et Thucydide et nous constaterons que les problèmes politiques de notre époque sont les mêmes que ceux qui se posaient à cette époque là. La modernisation de la Démocratie peut remettre au premier plan vertu du citoyen sachant, comme dit Aristote, «commander et être commandé». Et dans l' esprit de responsabilité civique qui restreint les abus de la liberté et garantit le fonctionnement normal des institutions démocratiques, se fonderont les principes fondamentaux de la liberté et de la justice».

«La Grèce ne pouvait être absente de cet effort collectif de portée historique pour l' avenir de l' Europe. Car son sort est si étroitement, si indissolublement, dirais-je, lié au sort des autres démocraties du Continent qu' elle ne fait qu' un avec elles. Si l' Europe venait à être menacée dans son mode de gouvernement et dans son style de vie, il serait totalement déraisonnable de croire la Grèce pourrait se maintenir comme une oasis unique d' indépendance et de liberté sur notre Continent.

Par sa participation à l' Europe en voie de construction, la Grèce trace d' une main ferme la voie de son orientation nationale et de sa marche vers l' avenir, tandis que parallèlement elle se mobilise à vos côtés dans le combat pour la création de l' Idée-Europe qui changera les destinées de notre Continent et peut - être même du monde entier».

Α. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ, 1982:

«Η ΕΟΚ ως θεσμός έχει τρεις όψεις: η πρώτη είναι η τελωνειακή ένωση, η δεύτερη είναι η κοινή αγροτική πολιτική και η τρίτη είναι η ανακατανομή του εισοδήματος διά των Κοινοτικών Ταμείων».

«Θα ήθελα πρώτα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Σοσιαλιστικής Ομάδας κ. Έρνεστ ΓΚΛΙΝ με τον οποίο γνωριζόμαστε πολλά χρόνια, από την παλαιότερη περίοδο των αγώνων μας για μια δημοκρατική και προοδευτική Ελλάδα.

Θέλω επίσης, να σας καλώ ορίσω στη χώρα μας. Είναι η πρώτη φορά, που η Σοσιαλιστική Ομάδα συνέρχεται στην Ελλάδα και αυτό είναι για μας χαρά και τιμή, γιατί μπορούμε να σας φιλοξενήσουμε τώρα, που στην Κυβέρνηση ευρίσκεται Σοσιαλιστικό Κίνημα, το ΠΑΣΟΚ.

Θα ήθελα να πω, μερικά λόγια για τον τρόπο με τον οποίο η Ελλάδα και η Κυβέρνησή μας βλέπει την ΕΟΚ και τις δυνατότητές της και να εξηγήσω με λίγα λόγια τη στάση μας και τα προβλήματά μας. Ιστορικά τουλάχιστον, η ΕΟΚ ως θεσμός έχει τρεις όψεις. Η πρώτη είναι η τελωνειακή ένωση. Η δεύτερη είναι η κοινή αγροτική πολιτική. Κάτι που είναι συγκεκριμένο και ως πολιτική και φυσικά, όχι αναγκαστικά συνδεδεμένο με το ό,τι η τελωνειακή ένωση είναι ο βασικός χαρακτήρας της ΕΟΚ. Υπάρχει και η τρίτη όψη, πολύ σημαντική. Είναι η όψη της ανακατανομής του εισοδήματος μέσα από τα διάφορα Κοινοτικά Ταμεία, όπως το Περιφερειακό και το Κοινωνικό, πράγμα, που δίνει ένα ιδιαίτερο χρώμα σ' αυτή την τελωνειακή ένωση. Αυτή η ανακατανομή, γίνεται με στόχο την άμβλυνση των διαφορών ανάμεσα σε περιφέρειες, σε ό,τι αφορά στην οικονομική ανάπτυξη, ή γίνεται με στόχο την απονομή κάποιας κοινωνικής δικαιοσύνης στα πλαίσια της Κοινότητας.

Η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα, που μπαίνει στην Κοινότητα, η οποία δεν έχει ολοκληρωθεί καπιταλιστικά. Αναμφισβήτητα, οι εννέα χώρες, που αποτελούσαν την Κοινότητα πριν μπει σ' αυτή η Ελλάδα, έχουν όλες εσωτερικές ανισότητες, περιφερειακές. Υπάρχουν οι σχετικά οπισθοδρομημένες περιοχές ή αδυναμίες σε ορισμένους τομείς της οικονομίας. Παράδειγμα η Ιταλία, που αποτελείται από την Ιταλία του Βορρά, που έχει ολοκληρώσει τον καπιταλισμό και είναι μία βιομηχανικά προηγμένη περιοχή και από την Ιταλία του Νότου, η οποία μοιάζει με την Ελλάδα.

Ανάλογα θα μπορούσαν να λεχθούν και για τη Νότια Γαλλία ή και για ορισμένα τμήματα της Βρετανίας. Αλλά η Ελλάδα είναι η πρώτη χώρα, που μπαίνει σ' αυτή τη «λέσχη» των βιομηχανικά αναπτυγμένων χωρών, χωρίς η ίδια να έχει ολοκληρώσει την καπιταλιστική της ανάπτυξη. Και αυτό σημαίνει, ότι η βιομηχανία της είναι σημαντικά υπανάπτυκτη, η προστιθέμενη αξία στο βιομηχανικό τομέα είναι σχετικά χαμηλή, η βιομηχανία δεν έχει η ίδια μία καθετοποίηση και η παραγωγικότητά της είναι πολύ χαμηλότερη από ό,τι στη Δύση. Σε ό,τι αφορά δε στην αγροτική οικονομία, είμαστε πίσω από την ευρωπαϊκή σε παραγωγικότητα και μπορούμε να πούμε χονδρικά, ότι έχουμε τα τρία πέμπτα της παραγωγικότητας, που έχει η γεωργία στη Δυτική Ευρώπη.

Αυτά όλα όμως, έχουν ορισμένες συνέπειες μη επιθυμητές...

Υπάρχει, ακόμη, η δεύτερη όψη της ΕΟΚ, που είναι η Κοινή Αγροτική Πολιτική. Εδώ, Βεβαίως, μπορεί μία χώρα σαν την Ελλάδα, που είναι αγροτική σε μεγάλο βαθμό -28 με 32% του ενεργού πληθυσμού ασχολούνται με την αγροτική οικονομία- ν' αντιμετωπίσει

τα προβλήματα, που δημιουργεί η ένταξη. Και εάν, βέβαια, υπήρχε σημαντική και αποφασιστική στήριξη των μεσογειακών προϊόντων στα πλαίσια του κοινοτικού προϋπολογισμού, θα λέγαμε, ότι η υπόθεση είναι πολύ θετική σε ό,τι αφορά στον τομέα της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Στα πλαίσια του «MANDAT», μελετάται βεβαίως η διαμόρφωση μίας νέας μεσογειακής πολιτικής. Αλλά, βλέπετε, αυτό είναι πραγματικά κρίσιμο για μας. Όταν η τελωνειακή ένωση είναι για μας αρνητική, να είναι τουλάχιστον θετική η Κοινή Αγροτική Πολιτική σε ό,τι αφορά στα μεσογειακά προϊόντα.

Υπάρχει τρίτο, το θέμα των Ταμείων, περιφερειακό, κοινωνικό κ.λ. Εκεί, οι απώλειες λόγω της τελωνειακής ένωσης, μίας χώρας σαν τη δική μας, μπορεί πράγματι ν' αντιμετωπιστούν με μία γενναιόδωρη πολιτική σε ό,τι αφορά στην ανακατανομή των πόρων υπέρ μίας χώρας, που αναπτύσσεται ακόμη, όπως η Ελλάδα. Και γι' αυτό, φυσικά, δίνουμε τεράστια σημασία στο πώς χρησιμοποιούνται αυτά τα Ταμεία.

Αυτοί βασικά ήταν οι λόγοι, που το ΠΑΣΟΚ είχε την άποψη, ότι η πλήρης ένταξη της Ελλάδας στην ΕΟΚ, θα ήταν ίσως αρνητική για την οικονομική ανάπτυξή της. Σήμερα όμως, είμαστε μέλη της Κοινότητας και διερευνούμε με καλή πίστη, με καλή θέληση, τις δυνατότητες, που υπάρχουν στα πλαίσια της Κοινότητας, να διαμορφωθούν ειδικές ρυθμίσεις, ειδική σχέση, η οποία κατά κάποιο τρόπο θ' αμβλύνει τις αρνητικές επιπτώσεις, που έχει η συμμετοχή μίας αναπτυσσόμενης χώρας στα πλαίσια της οικονομικής ενότητας αναπτυσσόμενων χωρών. Και αυτή ακριβώς, αγαπητοί Συνάδελφοι, είναι η έννοια και ο χαρακτήρας του Μνημόνιου, που έχουμε υποβάλει. Μνημόνιο, το οποίο έγινε ευνοϊκά δεκτό από την Επιτροπή και το περιεχόμενο του οποίου εξετάζεται τώρα κεφάλαιο προς κεφάλαιο και του οποίου την έκβαση, φυσικά, δεν γνωρίζουμε αλλά ευελπιστούμε, ότι θα είναι αίσια.

.....

Θα μου επιτρέψετε να πω μερικά λόγια για τα πολιτικά θέματα. Θεωρούμε αναμφισβήτητα χρησιμότετη την πολιτική συνεργασία, όπως αναπτύσσεται στα πλαίσια της Κοινότητας. Όμως εμείς πιστεύουμε, ότι ο «συμβιβασμός» του Λουξεμβούργου πρέπει όπως δήποτε να ισχύσει. Δηλαδή θα πρέπει να υπάρχει ομοφωνία στις πολιτικές αποφάσεις. Και αυτό γιατί υπάρχει αρκετά σημαντική διαφοροποίηση των προβλημάτων, όπως αυτά φαίνονται από τη σκοπιά διαφορετικών χωρών. Πιστεύω πραγματικά, ότι οι μεγάλοι στόχοι της εποχής μας πρέπει να είναι, αν μου επιτρέψετε να εκφράσω την πίστη τη δική μου και του ΠΑΣΟΚ, η ύφεση, ο περιορισμός των εξοπλισμών -για να μη πω αφοπλισμός, όπως θα προτιμούσα γιατί είναι πιο αισιόδοξο- και η ειρήνη.

Για την Κυβέρνησή μας, αυτό σημαίνει δύο πράγματα. Σημαίνει, ότι κάθε πολιτική πράξη στον ευρωπαϊκό χώρο πρέπει να κρίνεται με κριτήριο το αν συμβάλει στην ύφεση, ή αν συμβάλει αντίθετα στην όξυνση των σχέσεων μεταξύ των δύο στρατοπέδων. Οι κίνδυνοι επιβίωσης της ανθρωπότητας είναι ήδη πολύ μεγάλοι και δεν χρειάζεται να προσθέσω τίποτα. Αυτό ασφαλώς μπορεί να εξηγεί μερικές θέσεις της Ελλάδας, τις οποίες Συνάδελφοί μας, άλλων χωρών, ίσως να μην έχουν κατανοήσει, ή με τις οποίες να μην συμφωνούν...».